

DADES GENERALS

Curs acadèmic

Tipus de curs	Diploma d'Especialització
Nombre de crèdits	45,00 Crèdits ECTS
Matrícula	1.500 euros (import preu públic)
Requisits d'accés	Llicenciats i graduats en història de l'art. Llicenciats en conservació i restauració del patrimoni. Estudiants d'història de l'art, conservació i restauració, als que els falten menys d'un 10% per a obtenir el títol de grau corresponent, condicionat l'obtenció del títol en el mateix any acadèmic.
Modalitat	Presencial
Lloc d'impartició	Laboratorio de Análisis y Diagnóstico de Obra de Arte, Fac. Geografía e Historia
Horari	Dimarts, dimecres i dijous de 16 a 20 h.,

Direcció

Organitzador	Departament d'Història de l'Art
Direcció	Ester Alba Pagán Profesor/a Titular de Universidad. Departament d'Història de l'Art. Universitat de València María Luisa Vázquez de Agredos Pascual Contratado/a Doctor/a. Departament d'Història de l'Art. Universitat de València

Terminis

Preinscripció al curs	Fins a 26/10/2018
Data inici	Novembre 2018
Data fi	Maig 2019

Més informació

Telèfon	961 603 000
E-mail	informacio@adeituv.es

PROGRAMA

Técnicas no invasives:

Fluorescència de Rayos X (XRF) Espectroscòpia Raman (RMS), Tècnica PIXE, Espectrofotometria Técnicas invasives: Microscòpia òptica (LM), Microscòpia Electrònica de Barrido / Microanàlisi de Rayos X (SEM/EDX), Espectroscòpia Infrarroja por transformada de Fourier (FTIR), Cromatografia de Gases/Espectrometria de Masas (GC/MS), Cromatografia de Líquidos de Alta Resolución (HPLC)

Técnicas de datación:

Dendrocronología, Arqueomagnetismo, Termoluminiscencia, C14

El informe científico-técnico (IC-T): Descriptores, indicadores cuantitativos y cualitativos del IC-T

Esta asignatura ofrecerá al alumno el acceso a técnicas físico-químicas que en las últimas décadas han sido optimizadas para abordar el Análisis y Autenticación de Obras de Arte, siendo hoy utilizadas en distintos museos y colecciones del mundo con esta finalidad. A través del Microscopio óptico (LM), se establecerá el puente entre este bloque del Diploma y el siguiente: Fotografía Aplicada al Análisis y Autenticación de Obras de Arte

Técnicas fotográficas de luz visible: Microfotografía, macrofotografía.

Técnicas fotográficas de luz no visible: Fotografía

Infrarroja (luz frontal, rasante, transmitida), Fotografía Ultravioleta (luz frontal, rasante transmitida), Fotografía con luz forense para la

identificación de huellas dactilares en película pictórica, FORS

El informe científico-técnico (IC-T): Descriptores, indicadores cuantitativos y cualitativos del IC-T

Esta asignatura ofrecerá al alumno el acceso a técnicas fotográficas (luz visible y no visible) que en las últimas décadas han sido optimizadas para abordar el Análisis y/o Autenticación de obras de arte, siendo hoy utilizadas en distintos museos y colecciones del mundo con esta finalidad. A través del Microscopio óptico (LM), se establecerá el puente entre este bloque del

Diploma y el primero: Arqueometría Aplicada al Análisis y Autenticación de Obras de Arte.

Antigüedad:

Materiales, técnicas, estilos e iconografía diagnósticos de culturas y épocas en la Antigüedad

Edad Media:

Materiales, técnicas, estilos e iconografía diagnósticos de culturas y épocas en la Edad Media

Época Moderna:

Materiales, técnicas, estilos e iconografía diagnósticos de culturas y épocas en la Época Moderna

Época Contemporánea:

Materiales, técnicas, estilos e iconografía

diagnósticos de culturas y épocas en la Época Contemporánea.

Pintura: Análisis, Diagnóstico y Autenticación de Obra Pictórica. Supuestos y obra

Escultura: Análisis, Diagnóstico y Autenticación de Obra Escultórica. Supuestos y obra

Artes Aplicadas:

Análisis, Diagnóstico y Autenticación de Artes Aplicadas. Supuestos y obra

Fotografía y cine:

Análisis, Diagnóstico y Autenticación de fotografía y cine. Supuestos y obra.

Trabajo de Fin de Máster

PROFESSORAT

Ester Alba Pagán

Profesor/a Titular de Universidad. Departament d'Història de l'Art. Universitat de València

---

Amaya Alzaga Ruiz

Departamento de Historia del Arte, Universidad Nacional de Educación a Distancia (UNED)

Francisco Javier Andreu Pérez

Director Gerente - Tasador. Francisco Javier Andreu Pérez

Daniel Benito Goerlich

Catedrático/a de Universidad. Departament d'Història de l'Art. Universitat de València

---

María Pilar Campins Falco

Departamento de Química Analítica, Universitat de València.

Marco Cardinali

Emmbi. Diagnostica Artistica, Roma, Italy

José Ignacio Catalán Martí

Jefe de Sección y Gestión y Documentación. Instituto Valenciano de Conservación y Restauración de Bienes Culturales.

Giovanni Cavallo

Profesor/a. University of Applied Sciences and Arts os Southern Switzerland

---

Jaime Coll Conesa

Director. Museo Nacional de Cerámica y de las Artes Suntuarias González Martí. Valencia

---

Gemma María Contreras Zamorano

Subdirectora IVCR+I. Institut Valencià de Cultura

Francisco Cots Morato

Profesor/a Titular de Universidad. Departament d'Història de l'Art. Universitat de València

---

Gonzalo Fernández Martínez

Mireia Ferrer Álvarez

Ayudante/a Doctor/a. Departament d'Història de l'Art. Universitat de València

---

Laura Fuster López

Profesor/a Titular de Universidad. Universitat Politècnica de València

---

Greta García Hernández

Instituto Valenciano de Conservación, Restauración e Investigación, Spain (IVCR+i)

Rafael Gil Salinas

Profesor/a Titular de Universidad. Departament d'Història de l'Art. Universitat de València

---

David Gimilio Sanz

Técnico de Arte Valenciano. Museu de Belles Arts de València de la Generalitat Valenciana

---

María Antonia Gómez Rodrigo

Profesor/a Titular de Universidad. Departament d'Història de l'Art. Universitat de València

---

Carlos González Barandiarán y de Muller

Secretario. Junta de Calificación, Valoración y Exportación de Bienes del Patrimonio Histórico Español

---

Esther González Gea

Grado en Historia del Arte

Pablo González Tornel

Director del Museo de Bellas Artes de València

Joaquín Guzmán Cutillas

Galería Joaquín Guzmán

Rosa Herráez Hernández

Catedrático/a de Universidad. Departament de Química Analítica. Universitat de València

---

Patricia Horcajada Campos

Universidad Complutense de Madrid

Francesca Caterina Izzo

Profesor/a. Università Ca' Foscari di Venezia

María Gertrudis Jaén Sánchez

Restauradora. Institut Valencià de Cultura

David Juanes Barber

Técnico Superior de Estudios Físicos del IVCR+I. Institut Valencià de Cultura

---

Antonio López García

Subinspector, Jefe del Grupo de Patrimonio Histórico. Policía Autonómica

---

José Ángel Martí Vento

Magistrado. Ministerio de Justicia

Juan Carlos Martínez Alacreu

Coordinador Económico. Instituto Valenciano de Conservación y Restauración de Bienes Culturales.

Cristina Martínez Ardanaz

ADEIT- Fundación Universidad-Empresa de Valencia

Matilde Miquel Juan

Departamento de Historia del Arte, Universidad Complutense de Madrid

---

María Elvira Mocholí Martínez

Departamento de Historia del Arte, Universitat de València.

Elena Monzón Pertejo

Doctorado en Historia del Arte

Karla María Muñoz Alcócer

Profesor de Cátedra del Tecnológico de Monterrey Campus Chihuahua; Universidad Politécnica de Valencia

---

María Sonia Murcia Mascarós

Investigador/a Indefinido/a. Universitat de València

Pilar Ortiz Calderón

Departamento de Sistemas Físicos, Químicos y Naturales, Universidad Pablo de Olavide, Sevilla

---

Luis Pérez Ochando

Profesor/a Ayudante de Universidad. Departament d'Història de l'Art. Universitat de València

---

Isidro Puig Sanchís

Coordinador. Universitat de Lleida

Clodoaldo Roldán García

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Física Aplicada i Electromagnetisme. Universitat de València

---

María Francisca Sarrió Martín

Jefa de Sección de Conservación y restauración de pintura de caballete y escultura policroma. Institut Valencià de Conservació, Restauració i Investigació

María José Suárez Martínez

Dirección de las Colecciones Reales, Patrimonio Nacional, Madrid

---

Juan Cayetano Valcárcel Andrés

Universitat Politècnica de València

María Luisa Vázquez de Agredos Pascual

Contratado/a Doctor/a. Departament d'Història de l'Art. Universitat de València

---

Sofía Vicente Palomino

Departamento de Conservación y Restauración, Universitat Politècnica de València, Spain

---

Cristina Vidal Lorenzo

Catedrática de Universidad. Departament d'Historia de l'Art. Universidad de València.

Mauririzio Vitella

Profesor/a. Università degli studi Palermo

Dolores Julia Yusá Marco

Profesor/a Titular de Universidad. Universitat Politècnica de València

---

María Antonia Zalbidea Muñoz

Profesora Titular. Universitat Politècnica de València

OBJECTIUS

Les sortides professionals que té el curs són:

Unitat Científica de Museus i Galeries d'Art
Laboratoris d'Anàlisis, Diagnòstic i Autenticació d'obres d'art privats
Laboratoris d'Anàlisis, Diagnòstic i Autenticació d'obres d'art públics
Anàlisi d'obra d'art per a particulars
Instituts de Conservació i Restauració de Béns Culturals
Ensenyament universitari

Professionalitzar al llicenciat o graduat en història de l'art i altres disciplines afins en l'àmbit de l'Anàlisi i l'Autenticació de l'Obra d'Art.

Formar el llicenciat i graduat en història de l'art i altres disciplines afins en l'adquisició de les destreses tècniques necessàries per a treballar en l'àmbit d'un Laboratori.

Generar una primera xarxa de treball interdisciplinària en l'àmbit professional de l'Anàlisi i l'Autenticació d'obres d'art, en la que conflueixen historiadors de l'art, historiadors, arqueòlegs, restauradors, biòlegs, geòlegs, físics, químics i altres especialistes vinculats a este àmbit professional